

РЕЦЕНЗИЯ

От: *проф. д. н. Мая Руменова Ламбовска;*
УНСС, катедра “Управление”;

Научна специалност: “Социално управление”

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност “Социално управление (Управление на промените)”, професионално направление 3.8 “Икономика” към катедра “Управление” в УНСС

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защитата на дисертационния труд съгласно Заповед № 337/12.02.2020 г. на Заместник ректора по НИД на УНСС

Автор на дисертационния труд: *Ивайло Танев Конов*

Тема на дисертационния труд: *“Управление на технологичното развитие като фактор за стимулиране на промени в МСП”*

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Ивайло Танев Конов се е обучавал по докторска програма към катедра “Управление”, факултет “Управление и администрация” на УНСС по научна специалност “Социално управление (Управление на промените)” съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 987/14.06.2011 година. Обучението е осъществено в редовна и задочна форми през периода от 11.05.2011 до 11.05.2018 г., когато е отчислен с право на защита със Заповед на Ректора на УНСС № 1304/30.04.2018 г.

Ивайло Танев Конов е роден на 13 септември 1976 г. в гр. София. През 2009 г. придобива бакалавърска степен по публична администрация от Стопански колеж към УНСС, гр. София, а през 2010 г. – магистърска степен по бизнес администрация от УНСС, гр. София. Владее английски език. Ползва френски, немски и руски езици.

Ивайло Танев Конов е работил като офис сътрудник във вестник “Бизнес форум”, търговски представител в “Индустриал Трейд”ООД и “Невенчин. М” ЕООД и оператор в ТВ „Фантастико“.

Като докторант Ивайло Танев Конов е изпълнил в срок и качествено всички изисквания, планирани в индивидуалния му план за обучение.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд в *обем* от 188 страници. Състои се от увод, три глави, заключение, използвана литература, и две приложения.

Структурата на дисертацията е логично формирана от гледна точка на темата и целта на разработката. Не е постигнат е баланс между изложението на отделните глави. Според рецензента първата глава на изследването е необосновано дълга (70 стр.).

Актуалността на темата на дисертационния труд е аргументирана от докторанта с непрекъснатото навлизане на нови технологии, което се превръща в катализатор перманентни организационни промени. Според докторанта човечеството се намира в такъв етап от своето развитие, в който технологиите се развиват с ускоряващи се темпове и използването на определена технология се оказва от критично значение за почти всяка организация. В този смисъл може да се направи изводът, че конкурентоспособността, и дори съществуването, на организациите е в пряка зависимост от способността им променят/обновяват използваните технологии.

Обектът на дисертационния труд са малките и средните предприятия "... (МСП) в България." Рецензентът приема тази формулировка.

Предметът на дисертационния труд е "... влиянието на технологичното развитие върху процеса на организационни промени в МСП." По мнение на рецензента предметът на изследването е правилно формулиран.

Целта на дисертационния труд е "... да се анализира влиянието на способностите на МСП да се самообучават при търсенето и избора на технологии." Рецензентът счита, че целта на изследването е ясно формулирана и е свързана с изследователската теза на дисертацията.

Задачите, поставени в дисертационния труд, са пет на брой. Те са ясно дефинирани.

Изследователската теза на дисертационния труд е, както следва: "Технологичното развитие има основна роля за процесите на промени в съвременните МСП. Управлението на тези процеси се осъществява успешно, посредством способностите на организациите да се адаптират към изменящите се условия на заобикалящата ги външна среда, като извършват промени във своята вътрешна среда. Промените във вътрешната среда на МСП се извършват успешно чрез процесите на

самообучение.”. По мнение на рецензента изследователската теза е правилно формулирана.

В дисертационния труд са изведени *три изследователски хипотези*. По мнение на рецензента втората хипотеза не е ясна, въпреки описателния текст след нейната кратка формулировка.

В дисертационния труд са използвани 230 литературни източника. Преобладаващата част от този литературен апарат е на английски език и съдържа съвременни разработки на водещи учени в областта на управлението на промените, общата теория на управление, управление на иновациите, философия, социология, логика, сциентология, статистика и други. Литературните източници са коректно използвани за целите на изследването. Анализирани са концепции на водещи автори по проблематиката на дисертационното изследване. Според рецензента докторантът демонстрира *много добра осведоменост по отношение на основната литература по тематиката на изследването*.

Дисертационният труд *съдържа всички необходими компоненти*, характерни за едно научно изследване: теза, хипотези, цел, задачи, предмет, обект, анализ на постиженията в научната литература, модел, апробация на модела, анализ на резултатите и изводи. Като структура, съдържание и обем изследването *отговаря на обичайно възприетите изисквания за дисертационен труд*.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Основните научни и научно-приложни резултати, постигнати в дисертационния труд са, както следва:

А. В глава първа “Основни концепции по тематиката на изследването”:

- Направен е исторически преглед на развитието на науката и технологиите.
- Изяснени са основни понятия, свързани с развитието на технологиите, в т.ч.: наука, креативност, иновации, технология, технологична промяна, пробивна иновация, пробивна технология, трансформираща иновация, трансформираща технология, пазарен разрушител, виртуализация, виртуална реалност, краудсорсинг, социална машина и други.
- Представени са водещи концепции и теории по проблемите на технологичното развитие, в т.ч. за социалния конструктивизъм, технологичния детерминизъм, социалната промяна, дифузията и др.

- Изяснени са основни понятия и са представени водещи концепции, свързани с управлението на промените, в т.ч.: организационно учене, самообучаваща се организация, бенчмаркинг и други.
- Въведени са работни понятия за основните термини и категории, използвани в дисертационния труд

В. В глава втора “Използвана методика. Същност на структурното моделиране, авторски модел и инструментариум”:

- Изяснени са същността, основните елементи, характеристики и принципи на структурното моделиране.
- Предложен и аргументиран е модел за управление на технологичните промени, които се осъществяват от организациите. Моделът включва търсене и избор на технологии от организациите чрез инструментариума на структурното моделиране.
- Обоснован е изборът на инструментариум, използван за провеждане на емпиричното изследване (анкетно проучване) и за анализ на резултатите (регресионен анализ, анализ на пътищата, факторен анализ, измерване надеждността на скалите чрез коефициент “Алфа на Кронбах“, SPSS).
- Разработена е анкетна карта за целите на емпиричното изследване, чрез което се апробира предложения модел за управление на технологичните промени. Подробно са изяснени логиката и водещите принципи при разработване на анкетната карта.

С. В глава трета “Резултати от проведеното емпирично изследване”:

- Изяснени са етапите на подготовка и реализация на емпиричното изследване, проведено между 232 представители на МСП в периода 2014-2019 година.
- Много подробно, коректно и ясно са представени, систематизирани, изяснени и анализирани резултатите от проведеното емпирично изследване.
- Направени са изводи относно издигнатите в дисертационния труд три изследователски хипотези. Две хипотези (първа и трета) са потвърдени, а една хипотеза (втора) е отхвърлена в съответствие с резултатите от проведеното емпирично проучване.

По мнение на рецензента дисертационният труд *е разработен на високо научно равнище*. Използван е подходящ инструментариум от гледна точка на целта и задачите на изследването. Отделните части на дисертационния труд са разработени много задълбочено. Резултатите от

проведеното емпирично изследване са оформени ясно, анализирани са коректно и правилно. Целта на разработката е постигната, задачите на докторанта са успешно изпълнени. Не съществуват съмнения относно авторството на разработката.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Според рецензента *основните научни и научно-приложни приноси* в дисертационния труд са, както следва:

- Предложен и аргументиран е модел за управление на технологичните промени, които се осъществяват от организациите. Моделът се състои в търсене и избор на технологии от организациите, които дейности се осъществяват чрез структурно моделиране. Моделът е апробиран чрез емпирично изследване, проведено между 232 представители на малки и средни предприятия в периода 2014-2019 година.
- Предложен е инструментариум за приложение на модела за управление на технологичните промени в организациите. Инструментариумът включва анкетна карта и статистически инструменти (регресионен анализ, анализ на пътищата, факторен анализ, измерване на надеждността чрез коефициент “Алфа на Кронбах“) за обработка на резултатите от емпиричното изследване. Инструментариумът е успешно приложен в проведеното емпирично изследване

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационния труд е представен списък от три самостоятелни публикации на докторанта. Публикациите са доклади на научни конференции. По отношение на количеството на публикационната дейност, докторантът изпълнява националните минимални критерии за придобиване на ОНС “доктор”. По отношение на качеството на публикационната дейност, по мнение на рецензента публикациите представят съдържанието на дисертационния труд.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът систематизира основните моменти и резултатите от изследването в дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към дисертационния труд могат да се направят следните *бележки и препоръки*:

- Препоръчва се редакция на втората хипотеза на изследването.
- По мнение на рецензента обемът на първата глава на дисертационния труд е по-голям (70 стр.) от обичайно възприетия.
- Препоръчва се прецизиране и съкращаване на заглавието на глава втора („Използвана методика. Същност на структурното моделиране, авторски модел и инструментариум“) на дисертационния труд. Поради разнообразния характер на отделните параграфи във втора глава (теория, авторски модел и аргументация на инструментариума за провеждане на емпиричното изследване), рецензентът счита, че заглавието не е подходящо.

Въпроси към докторанта:

1. Изяснете същността на втората хипотеза на изследването: „...способностите на организацията да се самообучава оказват медиаторно влияние между търсенето и избора на технологии.“
2. По какви принципи са формулирани латентните променливи, чрез които се описват петте основни латентни променливи L1 до L5, използвани в авторския модел от дисертационния труд?
3. По какви причини двете модификации (M1 и M2) на структурния модел на изследването са разработени в четири варианта? Какви са изводите от приложението на този подход?

8. Заключение

Представеният за рецензиране дисертационен труд “Управление на технологичното развитие като фактор за стимулиране на промени в МСП” има характер на завършено самостоятелно научно изследване. Докторантът Ивайло Танев Конов демонстрира способности да систематизира, обобщава, да анализира и откроява нерешените проблеми по разработваната тема, да генерира нови идеи и интерпретира резултати от научно изследване или като цяло да провежда самостоятелно научно изследване.

Получените резултати от дисертационния труд ми дават основание да считам, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона и Правилника за развитие на академичния състав в Република България, както и на специфичните изисквания на УНСС за докторски трудове.

Убедено подкрепям присъждането на образователната и научна степен “доктор” на докторанта Ивайло Танев Конов по научната специалност “Социално управление (Управление на промените)” в

професионално направление 3.8 “Икономика” за дисертационния му труд
“Управление на технологичното развитие като фактор за стимулиране на
промени в МСП”.

12.03.2019 г., гр. София

Подпис:
/проф. д. н. М. Ламбовска/

Filename: Review_Konov_final
Directory: F:\work\reviews
Template: C:\Users\MAYA
LAMBOVSKA\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: Venelin Boshnakov
Keywords:
Comments:
Creation Date: 6.3.2020 г. 11:48:00
Change Number: 24
Last Saved On: 10.3.2020 г. 10:18:00
Last Saved By: MAYA LAMBOVSKA
Total Editing Time: 156 Minutes
Last Printed On: 10.3.2020 г. 10:19:00
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 7
Number of Words: 1 838 (approx.)
Number of Characters: 10 477 (approx.)